

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streinditate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.
Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.
Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tariful și învoia
Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Din Bucovina.

Infanțarea Orfelinatului. — Jertfe pe altarul patriei.
Cernăuți, 21 Mai st. n.

Acțiunea zărilor și particulare pentru a infanțarea și pământul istoric al mult încercatei Bucovine un orfelinat românesc pe seama celor câteva sute de orfani ai părinților români căzuți pe câmpul de luptă, a ajuns într'un stadiu îmbucurător. Luni în 29 Mai st. n. se vor întruni în palatul național din Cernăuți fruntași români ai țării, ca să înființeze acțiunea infanțării pentru întemeierea multor orfelinate.

„O acțiune asemănată va avea succesul dorit, o dovadă și faptul îmbucurător, că încă înainte de a se începe colecta oficială, Românii din Bucovina și din celelalte țări au început să trimită obolul lor pentru înființarea câtorva orfelinatelor. Într-o contribuție făcută până acum sunt de remarcat trei colecte sosite de la soldații bucovineni în suma de peste zece sute coroane și de la societățile „Școala Română” în suma de 4000 cor.

În ajunul întrunirii de Luni următorul ziar național al nostru „Viața nouă” lansează un călduros apel către obștea românească, scriind între altele:

„Datoria de a îndeplini această operă frumoasă și grea rămâne în sarcina neamului întreg; ea este o moștenire dreaptă și sfântă, pe care i-o lasă cu limba de moarte acele multe sute de mii dinra noastră, cari aduc jertfa sângelui și viața lor pentru apărarea patriei și pentru a asigura urmașilor un viitor mai priincios.
Rămâne deci să ni facem datoria!

Pe câmpul de luptă, în bătaia tunurilor, s'au făcut cele dăruite colecte pentru înființarea orfelinatului românesc din Bucovina, înainte de ce comitetul care s'a înființat cu înfaptire: lui, ar fi putut lua măsurile trebuincioase de organizare.

Acastă faptă, înălțătoare de suflet, va rămâne pentru totdeauna o mărturie netăgăduită de pute e de viață și de încredere în viitor; de aceea glasul ce ne vine de pe câmpul de luptă, va afla viu răsunet în inimile poporului român bucovinean, care în aceste vremi de grea cumpănă și primejdie s'a purtat cu neasămănată vrednicie și a știut să dea dovadă nestrămutată de curățenia sentimentelor sale.”

vinan, care în aceste vremi de grea cumpănă și primejdie s'a purtat cu neasămănată vrednicie și a știut să dea dovadă nestrămutată de curățenia sentimentelor sale.”

Era de prevăzut că și de astădată se va manifesta pentru împrumutul al patriei de războiu, menit să facă față cheltuielilor multiple, un deosebit interes. După știrile ce le avem, poporul român din Bucovina semnează cu multă frăgere de inimă și sumele atinse până acum întrec toate așteptările.

În orașul și districtul Sucevii sumele semnate până astăzi întrec cinci milioane de coroane, la care semnări participă în măsură largă populațiunea românească dela țară.

O activitate deosebit de vie au dezvoltat de astădată școlile secundare. La Liceul gr. or. din Suceava au semnat profesorii 13.000 cor., elevii 104.000 cor. și Societatea pentru sprijinirea elevilor sermani 11.000 cor., la un loc 128.000 cor. La liceul de copile din Suceava s'au semnat până acum 26.000 cor. Societatea Școala Română a semnat 20.000 cor., Casa Națională din Suceava 10.000 cor., Buciumul ferecat a semnat și solvit în numărul 14.000 cor. pe hârtii de valoare ale statului; iar o. C. Crucea de argint din Suceava 2000 cor.

În modul acesta înălțător Românii bucovineni știu să-și implinească datoria lor față de patrie și propriul neam.

V.

Refugiarea Regelui Victor Emanuel. După „Kölnische Zeitung” s'ar știne, că Regele Victor Emanuel ar fi părăsit cu întreg soturul său general de la Udine, refugiindu se la Veneția, respective Padua.

Roosevelt atacă pe Wilson. Roosevelt încă a vorbit la Detroit contra lui Wilson, pe care l-a atacat pentru politica lui șovăielnică. Roosevelt a afirmat că Wilson poartă vina pentru grozăviile submarinelor. Dacă America lua la timp potrivit atitudine contra Germaniei aceste grozăvii se evitau. Dacă America vrea să fie o mare națiune trebuie să se unească și să stea gata pentru apărarea principiilor sale.

Acțiunea de pace alui Wilson.

Aprecieri optimiste și pesimiste. — Declarațiunile unor diplomați neutrali. — Părerile cerourilor americane.

Discursul președintelui Statelor Unite Wilson, prin care pune în vedere o apropiată acțiune pentru mijlocirea păcii între beligeranți, preocupă în măsură deosebit de mare presa mondială și cercurile diplomatice. Din diferitele aprecieri se desprind multe speranțe — dovadă că dorul după pace e în continuare creșterea în toate țările beligerante, dar și multe voci pesimiste, cari, comparând solia de pace venită de peste mare cu diferitele expectații asupra păcii făcute tocmai în timpul din urmă de diferiți bărbați conducători politici ai Puterilor ententei, nu-și promit prea multe dela acțiunea președintelui Wilson. Mai sunt apoi și alte considerante, de cari ține cont cu deosebire presa germană, și din cari rezultă îndoiala asupra sincerității acțiunii pacifiste a președintelui Statelor-Unite.

Fără a aprecia deocamdată în mod mai amănunțit inițiativa americană, lăsam să urmeze câteva voci de presă din tabăra Puterilor Centrale. Aprecieri de-ale presei din țările entente în-avem până acuma, astfel încât nu putem ști ce impresie a produs inițiativa lui Wilson în opinia publică ententistă.

Voci de presă germane și austro-ungare.

„Lokalanzeiger” scrie:

Wilson va trebui mai întâi să aducă dovezi despre schimbarea vederilor sale politice, dacă dorește să fie crezut glasul blând al umanității. Nota germană dela 5 Mai îl indică mijloacele prin care poate să producă aceste dovezi. Ea îl provoacă, ca nu numai să ceară el și să exopereze dela dușmanii noștri respectarea dreptului internațional. Atunci abia când li va succeda acest lucru, va fi probat înaintea lumii întregi, că este imparțial față de toate statele beligerante, și că posedă o influință mondială atât de mare, ca să ia asupra sa greaua însă mulțumitoare misiune a intermediării păcii cu oarecare șanse de reușită.

Intransigența „Deutsche Tageszeitung” face vorbirii lui Wilson următorul comentariu: „Din ghilelele uoigătoare, pe care tactica lui Wilson le-a liberat dușmanilor noștri, n'a vorbit ab'ândul glas. Acum Wilson ar vrea, după ce a jutat

din răspunde pe Engliera în războiu, să-l mai exopereze și o pace favorabilă.

Intenția lui Wilson să va ști preț în Engliera, nu însă în Germania. Afirmarea lui Wilson, că operațiunile militare su ajuns la un punct mort, nu-l recomandă deosebit ca critic militar. Cum va fi apreciat în Germania ca mijlocilor de pace după ținuta lui întregă față de noi, este un lucru neludios. Dealtcum e evident, că animația lui pentru mijlocirea păcii este un semn, că de rău trebuie să le meargă amilor săi englezi și aliaților lor și ce fel de concluziuni rezultă de aici pentru noi cel din Germania.”

„Tägliche Rundschau” încă observă o atitudine ce seamănă mult a refuz, scriind între altele:

»Putem să asigurăm din nou pe d-l Wilson, că mijloculor păcii între noi și Anglia trebuie să fie altcum de cât dânsul, care este cel mai fervent partizan și tovarăș al Englierei. Îl încredințăm pe d-l Wilson, că pacea noastră vom să ni-o facem noi, cum tot noi ducem războiul nostru. Aceasta se va aprecia în Engliera

»Fester Lloyd» din contra apreciază optimistic intențiile lui Wilson în primul său dela 25 c. și după ce relevă și el că prin ținuta de până acum Wilson trebuia să ajungă în contrast cu părerile din Germania încheie astfel:

»Cu toate aceste nu mai încapă îndoială, că președintele Statelor Unite a cumpănit temeinic hotărârea sa și a eșit în publicitate abia după ce s'a informat despre spiritul care domnește în toate statele beligerante, astfel ca inițiativa lui să nu poată fi refuzată din nici o parte ca neavenită la timp oportum. Dar repetăm că sulevarea chestiunii prin Wilson deocamdată crează numai prima condiție prealabilă pentru posibilitatea unei încheieri a păcii. De aci până la pace e încă, durere, o lungă cale, pe care multe greutate vor fi de învins și multe obstacole de înlăturat. Ar fi prematur a salta de fericiore, că suntem aproape de pace.

Suștem încă la începutul începutului. Numai firul așei e tras prin undrea care va avea să coase lina de mireasă a păcii. Giolgiul de lipsă și mâna care coase încă nu se văd încă. Și-apoi și firul — poate încă să se rupă...»

Din Haga se telegrafiază cu data de 26 Mai:

Correspondentul berlinez al zărilor american „United Press” Karl Wiegand a intervievat pe doi ambasadori ai statelor neutrale, cari i-au declarat, că o încheiere a păcii le pare o imposibilitate în cursul acestei veri. Ambele partide beligerante n-ar fi aplicate, pe baza succesorilor lor militare sau a speranțelor lor, să recurză la o inter-

venție neutrală. Cu deosebire președintele Wilson, dacă nu va vedea adevărată sa neutralitate printr'un protest contra politicii de blocadă a Angliei, deabia de va putea fi luat în considerare și pe viitor ca mijlocitor.

Se presupune ca probabil, că operațiunile pe câmpul de luptă vor înceta în Octomvrie, când vor începe tratativele de pace. Dar va trece încă un an, până ce pacea se va realiza de fapt.

Correspondentul vienez al zărilor „Az Est” comunică cu data de ieri:

Din cercuri vieneze americane informate mi se comunică, că perspectivele de pace sunt apreciate în mod mai favorabil decât oricând până acum și că pacea e mult mai apropiată decât se crede în genere.

Fapt este, că Wilson, când a vorbit despre pace, n-a urmat numai îmboldului său intern ca prietin entusiast al păcii, el a dat expresie și opiniei publice generale a Statelor Unite, și anume într'un timp când încă o parte mare a populației Americii era de părere, că războiul va putea fi scurtat prin amenințări diplomatice sau zornăit de arme.

Pușinii interesați, cari câștigă mulți bani pe urma afacerilor de războiu, lucră, cel drept, și acum pentru a întei dispoziția războinică, dar ei se află în minoritate deosebită față de cel cari urmează pacea. Popoarele Statelor Unite, în majoritatea lor covârșitoare, nu sunt mulțumite cu situația actuală, care produce multe pagube.

Pentru cazul când inițiativa de pace alui Wilson n-ar fi acceptată de beligeranți, el nu va forța serviciile sale dar nici nu va întreprinde ca să promoveze și mai departe chestiunea păcii.

Wilson în Europa?

Din Rotterdam se comunică: După știri din Washington, președintele Statelor Unite vrea să se deplaseze în Europa, să întreprindă o călătorie în Europa, în țările beligerante și să-și facă serviciul de mediator al păcii. În tot cazul îl va însoți amicul lui intim, colonelul House. Milardarul american Ford, un însoțitor propagandist al păcii, s'a oferit să suporte toate cheltuielile acestei călătorii.

Se va convoca eventual o conferință a neutralilor la Haga sau Christiana, care va trimite apoi o comisiune mixtă în statele beligerante.

Se contează negreșit la sprijinul Papsi și al regelui Spaniei.

Acasă...

El vine trist și obosit
Și se oprește-o clipă;
Un dor senin neînsemnat
În minte-l se tulbură.

De-un an și jumătate, nu
Și-a mai văzut el satul.
Și, Doamne, cum l'ar mai cădea
De stîngul și de-alatul.

El dă se între... Însădar
Portița-l încuieată
La poarta șurii mănuș
Brezol l'at'una lătră.

Nevăsta ce trece din somn
Abrinde lumina
El vede tot prin geamul spart
Și-l prinde loc mirarea.

„Dar cine-l la porțiță-acum
Când toată lumea doarme?”
— „Un om german așteaptă'n drum
Și vine dela arme...”

«Și ce dorăști tu dela noi
Acum în miezul nopții
Și-i ceva de bărbatul meu
Înfrânt de mâna sorții?»

— Eu multe știu, și-ași vrea să-ți spun

«O vorbă legănată:
Pe cine aștepti de luni întregi
Mă vei vedea îndată».

«Eu nu te cred, îmi ești strein
Și mă-ți cumoasă nici glasul.
„O Doamne! Ce se s'ac acum
În casă oare las-o-l?»

«Deschide-mi ușoară dacă vrei
Căci cad de pe pleoabă,
Sunt obosit de drumul lung
Și-rana l'ar' mă doare».

«Mă cunoșcut. El e Ion,
Și-a venit acasă
— «Viu dragul meu numai decât
Te voi lăsa în casă»

Când a văzut bărbatul, ciung,
Că și țările piciorul
Și-a îmbălișat cu ochii uzi
Și-a sărutat odorul.

El și-a cuprins cu brațul stîng
Al lui mei tesaur,
Ea năcrimată admira
Medalia de aur.

Vasile Brădet.

Actualități.

De: Euphraste.

IV.

Anonimatul în publicistică.

Se poate anunța din cap de loc ca principiu: anonimatul este îndreptățit și se practică pe o scară cât de înaltă, pentru că este creator de avânturi noi, relevă energi necunoscute, aproape toate inițiativa îndrăznește se datorăsc lui. El este chiar o condiție de înflorire a publicisticii. Cătă deosebire este d. p. între zăriștica maghiară și austriacă, tocmai din motivul de sus scoate în evidență cu o obiectivitate demnă de toată lauda scriitorul maghiar: Dr. Szabó László în volumul recent: A modern újságírás. Zăriștica maghiară are un conținut mai viu și mai variat. Zăriștul din Viena este uscat, fad, lipsit de spirit, cu desăvârșire incapabil să treziască simțăminteale (p. 213).

Rolul anonimatului în publicistica noastră este prea bine cunoscut, decât să amintesc ceva cât de puțin despre el, se vor face poate vre-odată cercetări și în direcția aceasta, dar se poate

lărăș că nu se vor face, căci nu este scriitor român, care să nu-și aibă partea sa în anonimatul creator, tuturora la pace să serviască interesele naționale, sub această perdea divină a anonimatului, fiind de credință că aci este secretul constituirii unei opinii publice bine informate. Cum presa este unica forță, împreună cu literatura, la un neam lipsit de condițiunile politice de existență, sub steagul ei se însușește toți cei buni, cu conștiință agili, toți cei devotați sfintelor cauze publice ale neamului respectiv. Presa este singura expresiune a năzuințelor noastre de progres, singura și cea mai veritabilă coloare a sufletului național.

Compartiriții noștri Maghiari, au o presă foarte puternică, ei recunosc chiar că este cea mai dezvoltată ramură a culturii lor prin eminiență națională, nici un alt domeniu nu a atins margini așa de îndepărtate.

Că Maghiarii se desvâlesc cu toate aspectele sufletului lor național o spune fără înecunjur în volumul amintit dr. Szabó László, un Maghiar care a știut să se înalțe, chiar la timpuri de acută dușmănie dintre neamuri, peste considerații strănte și să recunoască adevărul d. p. că zăriștica maghiară are să mulțumim: să mult Francezilor,

dela el au învățat cuvântul care stă mai aproape de adevărata viață, este mai îndrăgnet, mai liber decât mai înalnat. Așa a ajuns zăriștica maghiară la o ușurință de expresie de tot necunoscută presei germane. Numai căt ca la orice imitație și aici copia este mai slabă decât originalul. Am învățat dela Francezi că despre toate se poate vorbi, numai se vorbește despre toate într'o formă literară, și asta n'am putut-o învăța. Francezul nu poate întrebuița expresiuni cari să-și răniască bunul simț, noi însă ne considerăm așa de liberi, încât nu mai ținem de datorie să respectăm principiile elementare ale bunului gust... (p. 216).

Că, presa maghiară a atins un progres ulmitor, dar de multeori ne-a surprins prin lipsa de urbanitate și simț de umanitate, pe naționalități le tratează, aproape fără excepție, cu un dispreț suveran și nu ține seamă de cât sânge rău ne face.

Desigur, publicul românesc urmărește cu atenție interesantul studiu al d-lui dr. Ion Lupăș din *Pagina Literară* despre *Activitatea zăriștică a lui Mareștanu*. Zăriștica noastră are un trecut bogat și e cert că și la noi el este cel mai puternic factor al culturii...

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 26 Mai

Pe câmpul de operațiuni dela vest.

La stânga dela râul Maas a fost respins la vest dela înălțimea 304 un alac cu granate de mână îndreptat de Turcoși. Pe țărmul ostic al râului ne-am continuat cu succes atacurile. Pozițiile noastre la vest dela cariera de piatră au fost lărgite, valea Thiavmont am trecut-o și pe dușman l-am respins și mai departe spre sud dela fortul Douaumont. In aceste lupte am făcut alte 600 prizonieri și am capturat 12 mitralieze.

In regiunea dela Loire, la nord-vest dela Reims, Francezii au îndreptat un atac nereușit cu gazuri.

Avionul dușman despre care am amintit in comunicatul din 21 Mai, că a fost împușcat la sud dela Chateau Salins, este al cincilea avion dușman împușcat de sub-loco-tenentul Wiltgens.

La ost și sud-ost și pe Câmpul de operațiuni din Balcani. Nu s'an petrecut evenimente mai importante.

Situația in Italia.

Panică. — Transpunerea cartierului general. — Pensionarea unui comandant.

Din știrile pe cari ni le transmite biroul de presă din ziarul elvețien rezultat că in urma învătării victorioase a armatelor noastre, situația in nordul Italiei devine tot mai critică. Populația e surprinsă de panică și se refugiază.

După știrile ziarului «Italia», in orașul Vincenza au sosit până in 23 Mai 20 mii persoane din localitățile italiene evacuate. Alte 10 mii persoane din localitățile de pe platoul Assiago sunt in drum spre Vincenza, Noventa și alte orașe italiene.

„Neue Züricher Zeitung“ comunică cu rezerva convenită din Chiasso, că unii călători sosiți din zona italiană de războiu spun, că sediul statului major general s'a transpus dela Verona la Brescia.

Din Roma se anunță:

In mod oficial se comunică:

Generalul Brusatti, care a fost pus deja din 13 l. c. la dispoziție, a fost trecut la pensie pe baza hotărârei consiliului ministerial. Brusatti comandase primul grup de armată, care a operat in Tirolul de sud.

Din Lugano se comunică:

Congresul național al asociațiilor nlor intervenționiste din Milano n-a admis la votare rezoluția publicată încă înainte cu patru săptămâni in «Secolo» privitoare la participarea militară a Italiei pe celelalte fronturi de luptă. Această rezoluție a fost acum înainte de votare retrasă.

După știri din Roma, vapoarele italiene «Cormilano», «Crellmann» și «Ginesta» au fost scufundate. Echipajele au fost salvate.

Al patrulea împrumut austriac. Din Viena, se comunică: Subscrierile pentru al patrulea împrumut de război austriac se ridică până acum la 4.326.900.000 coroanei. Rezultatul definitiv va fi stabilit mai târziu.

V.

Revista «Pagini Literare»

Excelenta revistă literară și ilustrată dela Arad are puțini abonați, însă numărul lor crește continuu, ceea ce mărturisează talentul calm al d-ului Stanciu, directorul ei, ea se ridică, cucerește gustul păturilor noastre de sus și bine-ar fi să rămâne casă de intelectual fără ea, — in acest caz revista ar putea risca să aibă clișee foarte interesante, numărul paginilor de literatură tot mai selectă s'ar înmulți. Poate servii de bucurie obștească faptul că pe paginile ei s'au înfrățit toate talentele noastre literare. D. Stanciu nădăjduim să știe face față împrejurărilor, și din sentimentul de unire al scriitorilor să se ridice prestigiul revistei, iar publicul să aibă in ea un educator devotat.

Abonați «Pagini Literare».

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 26 Mai

In nordul monarhiei. Câmpul de operațiuni din Balcani.

Situația e neschimbată.

La granițele italiene.

In sectorul Sugana trupele noastre au cucerit Civaron (la sud-ost dela Burgen) și s-au urcat pe piscul Elfer (Cima Undici).

In regiunea la ost dela Asiago părți ale corpului de armată din Graz au eluptat un nou mare succes. Marea coastă de munte dela Corno di Campo verde până la Meata, e in posesiunea noastră. Dușmanul care s-a refugiat, in focul cât se poate de cu efect al artileriei noastre a suferit pierderi mari sângeroase și a lăsat in mâinile noastre peste 2500 prizonieri, intre cari și un colonel și mai mulți ofițeri de stat-major, precum și 4 tunuri și 4 mitralieze, 300 biciclete și mult alt material de război.

La nord dela Arsiero Italienii au fost întâi alungați din pozițiile lor la vest dela Barcarola, apoi trupele noastre intr-o luptă, care a durat 7 ore, au curățit de dușmani pădurile la nord dela Monte Cimone și au ocupat piscul acestui munte. In partea de sus a văii Bosina a fost ocupat Bettela.

Aviatorii noștri au bombardat găurile dela Perù Schio, Thiene și Vicenza, iar hidroplanele noastre au aruncat bombe asupra stației de aviație și a portului intern dela Grado. Noaptea un aviator dușman a aruncat numeroase bombe asupra Triesteului, dar ele nu au rănit pe nimeni și nu au produs nici o pagubă.

General de divizie Höfer, locușitorul șefului de stat major.

Presa turcă pentru o apropiere cu România. Din Tulcea se comunică: Ziarul «Tanin» din Constantinopol, sosit in localitate, coupându-se de convenția comercială încheiată de România cu Germania și Austro-Ungaria, spune că faptul acesta a produs o frumoasă impresie in Turcia și că ar fi de dorit ca, o asemenea convenție care se află in curs de tratative să se încheie cât mai curând și cu Turcia.

Imperiul otoman, zice «Tanin», a dorit totdeauna o apropiere cu România, care s'a arătat in toate ocaziunile binevoitoare. Date fiind interesele dictate de situația geografică și politică a ambelor State, Turcia a crezut și crede mereu, că o legătură mai strânsă pe toate terenurile ar folosi mai mult decât chiar și cu Bulgaria. De aceea toți bărbații politici ai Turciei, afirmă «Tanin», au urmărit totdeauna in mod sincer o apropiere cu România, ceea ce dorim și acum.

Rechemarea ministrului Blondel. Din Berlin se comunică:

«Biroul de presă rusească» anunță, că rechemarea ministrului francez Blondel dela București este motivată de convenția comercială germano-română, deoarece in Paris și Petrograd domnește părerea, că sub această convenție se ascund favoarea politică.

VI.

In Arad apare o bibliotecă nouă «Semănătorul».

Pe Rusali va apare in editura librăriei Diecezeane din Arad o bibliotecă nouă, nu cu titlul «Tara noastră» cum se credea la început, ci «Semănătorul». Deodată vor fi puse in circulație zece broșuri de aproape o sută de pagini, pe un preț bagatel de 40 fl. numărul. Ele se datoresc unor condee cunoscute: Al. Ciura, Ion Agărbiceanu, Vasile Stancu, Dr. Ion Lupăș, Dr. Ioan Matelu, Ion Ciopocel, Al. S. Iorga, Mihail Gaspar, alte numere vor cuprinde pagini din discursurile regretatului director Virgil Onițiu, apoi poezii populare selecte, și desigur că noii scriitori vor trimite material pentru bibliotecă aceasta care va face un serviciu de preț popularizând pagini literare, științifice de valoare.

Rușii in preajma falimentului.

Din Berlin se anunță:

«Kreuzzeitung» scrie, că conferința ministrilor de finanțe dela Paris nu este altceva decât o încercare de a salva Rusia de falimentul apropiat.

Rusia nu-și mai poate procura cheltuielile de război, care cresc in mod fantastic. Se tipăresc deja bancnote de o rublă fără numere, spre a se ascunde pe această cale, câte asemenea bancnote se găsesc in circulație.

Pentru ca Rusia să poată continua lupta, trebuie ca aliașii să-i furnizeze mijloacele. Astfel îi rămâne numai alegerea între o pace separată și un faliment. Ambele ar fi fatale pentru Quadruplă.

Anglia și Franța trebuie deci să se hotărăască repede de a-l da un ajutor financiar. Pentru aceasta, nu va băga prea adânc mâna in sacul lor de bani, ei vor recurge la banca federală de rezervă și vor da Rusia pradă do-bânzilor cămătărești ale Americanilor.

Operațiunile militare bulgare

Buletinul oficial pe ziua de 26 Mai.

Agentura telegrafică bulgară comunică următoarele:

Din cartierul general se anunță: In 23 și 24 Mai a avut loc o cano-nadă reciprocă extrem de puternică pe frontul Doiran-Ghevgheli. La sud dela satul Majadogh artileria noastră a redus la tăcere o baterie dușmană și a alungat din tranșeele lor pe pușcașii dușmani, cari își luaseră poziția la vest dela acest sat.

Una din patrulele noastre a atacat patrula franceză constatătoare din 25 oameni și a alungat-o din satul Palmisch, situat la sud dela coasta Belasiceii.

In 24 Mai aviatorii dușmani au aruncat o bombă la Ghevgheli și o a doua la sud dela satul Petrow, dar ele nu au pricinuit nici o pagubă. In dimineața aceleiași zile 5 aeroplane dușmane au apărut de-asupra orașului Xanhi și au aruncat mai multe bombe asupra orașului și a împrejurimii, cari bombe au rănit câțiva locuitori. Escadra noastră aeriană s-a ridicat in aer ca să atace pe dușman, silindu-l să se refragă in grabă. Una din unitățile aeriane ale dușmanului s-a prăbușit grav avariata pe teritoriul dușman.

Din România.

Rechemarea ambasadorului rus. — Acțiunea Rușilor la graniță.

Ziarele bucureștene reproduc știrea primită de ziarul «Ruskoje Slovo» din cercuri diplomatice, că in timpul cel mai scurt vor fi rechemati din posturile lor ambasadorul Poklavsky Koziel și atașatul militar rus Tatarinov.

Din Tulcea se comunică un ordin al guvernului militar al Basarabiei, prin care se dispune ca proprietarii moșțiilor aflate in valea Prutului să curețe de obstacole tot terenul de-a lungul Prutului. De câteva zile se tale pomii și se demolează casele și îngrăditurile in acest ținut.

Din Dorohol se comunică că de-a lungul graniței basarabene s'au reluat din nou luptele. Artileria austro-ungară a luat sub foc localitatea rusească dela granița Gogolina.

Știri economice și financiare.

Comisiunea centrală de export s'a întrunit și luând in discuțiune chestiunea exportului porumbului din noua recoltă, a hotărât, să nu permită exportul până ce nu se va stabili cota de jumătate din producțiune pentru consumul intern.

Comisiunea centrală de aprovizionare prin Ministerul de Interne, a trimis un ordin telegrafic prefectilor de județe, prin care le face cunoscut că exportul cu cerele la frontierele de uscat este cu totul oprit chiar și pentru acei ce posed permise.

Acțiunea Băncii Românești au fost convocati la o întrunire generală extraordinară pentru Duminecă dimineața 5 Iunie la orele 10, in ve-

derea augmentării capitalului dela 26.205.000 lei la 52.000.000 lei. Dacă subscripțiile vor depăși această sumă ele vor putea fi marite până la 60 milioane. S'a propus, ca cursul de emisiune să fie fixat la 600 de franci de acțiune.

In jurul unei decorații.

In jurul renașterii de către d-l Take Ionescu a decorațiilor sale austro-ungare s'a încins o polemică viasă in ziarile bucureștene. Această discuție a necesitat din nou pe ambasadorul nostru contele Czernin să publice următorul comunicat prin ziarele din București:

«Declarația d-lui Take Ionescu publicată in «Epoca» din 23 Mai mă obligă să declar cele ce urmează. Este adevărat că am avut două conversațiuni cu d. Ciorăneanu; I-am spus că după mine, orice om este liber să urmeze politica pe care o crede folositoare intereselor țării, dar că modul cum d. Take Ionescu lojură pe Suvveraul meu, mă jignește. I-am vorbit de o scrisoare pe care am primit-o dela un prieten și care reflectează opinia mea, precum și acela a tuturor compatrioților mei, că injuriile acestee personale in contra Majestății Sale, contrastează cu posesiunea unei înalte decorațiuni austriace.

«Nu este adevărat că a-și fi spus d-lui Ciorăneanu că se va retrage d-lui Take Ionescu decorația d-sale, și nici n'am pronunțat numele baronului Burian, nici n'am învoțat pe guvernul meu.

«Adaog că această declarație este ultima pe care sunt dispus să o fac cu privire la aceasta.»

Oficiul guvernului «L'Indépendance Roumaine» de ieri a publicat următorul comunicat:

«Retragerea decorațiilor austro-ungare care a figurat in capul informațiilor noastre asupra incidentului relativ la aceste decorațiuni, i s'a dat o interpretare nejustificată; ținem să remarcăm, cum cititorii noștri vor putea verifica in același timp, că, reproducând in numărul nostru de ieri scrisorile schimbate cu prietenul acestui incident, «L'Indépendance Roumaine» n'a făcut decât să useze de dreptul său informativ, fără a lua parte la incident.

«Seara» atacă cu vehemență pe d-l Take Ionescu, că a putut ținea compatibil cu demnitatea și cinstea sa să poarte până acum un ordin și in același timp să insulte pe Monarhul, care îi conferise acel ordin.

«Ziua» scrie că faptul remiterii decorațiunii înseamnă că d-l Ionescu nu va mai putea ocupa un post de ministru în țară cât timp România nu va găsi in interesul său de-a face o politică francamente dușmană Puterilor Centrale, fie acum fie chiar după încheierea păcii.

«Minerva» e de părere, că dacă de fapt s'au făcut din partea guvernului austro-ungar demersuri in chestia remiterii decorației, demersul a fost motivat.

«Steagul» constată că reglementarea d-lui Ionescu nu este decât urmarea aplicării stricte a unor usanze, cari stau in legătură cu conferirea unui ordin.

De altă parte ziarul «Dimineața» «Adevărul» și «Universul» motivează și aprobă atitudinea și demersurile d-lui T. Ionescu.

«Uniunea federalistă».

Oficiul guvernului român «L'Indépendance Roumaine», vorbind de noul comunicat al «Uniunii federaliste» spune între altele:

«Acțiunea federalistă» se va sili să împiedice prin toate mijloacele încheierea unor convențiuni cu Bulgaria și cu Turcia, și aceasta pentru două motive: lipsa cea mare de alimente la noi și posibilitatea dată dușmanilor noștri de a mai rezista. Dușmanii noștri d-nii Take Ionescu și Nicu Filipescu, cari se pretind că sunt doi mari oameni de stat nu-și dau seama, că in-scrind aceste cuvinte in comunicatul lor ei dau cea dintâi lovitură acțiunii lor viitoare? Dușmanii noștri! Cine sunt aceștia și de ce?

«După cât știm, România este in perfecte relațiuni de prietenie și cordatilitate cu toate statele.

«Neutralitatea pe care ea a adoptat-o de la începutul războiului și pe care d. Take Ionescu o declara loială și definitivă, nu-i permite să considere altfel decât cu o egală bunăvoință stătele beligerante sau neutre. Și nimic nu o autoriză să trateze pe oarecare dintre ei ca dușmani.

«Argumentul este dar rău ales când vorbește de dușmanii României și înseamnă să confundăm dușmaniiile sau preferințele d-lui Take Ionescu, cu interesele țării.

Evenimente pe mare.

Unul din submarinele noastre a bombardat in dimineața zilei de 25 Mai, cu un succes foarte bun, turnătorile însemnate dela Portoferraro, pe insula Eba. Focului i-s-a răspuns fără efect de către o baterie de pe țărm. Ca o urmare a acestei bombardări submarinului a scufundat vaporul italian «Washington».

Comandamentul flotei.

Comercelul româno-rus Din București se anunță:

In ce privește comerțul româno-rus, se comunică din Petrograd că șeful departamentului afacerilor din Orientul apropiat Ciatalen, a primit din partea d-lui Sassonow ordinul de a înainta un raport asupra chestiunii românești. El a ordonat imediat complexa blocadă comercială a României, pentru a împedea aprovizionarea acesteia cu sodă, silistra, sămânță de floarea soarelui etc.

ȘTIRI.

27 Mai n. 1916.

La banca «Furnica» din Făgăraș s'a semnat pentru împrumutul de războiu suma de 130.000 coroane. Cu totul s'au semnat la băncile din Făgăraș 1 milion 400.000 coroane.

Examenele la școlile noastre medii se vor ținea in următoarea ordine:

I. Examenele publice de clasă se vor ținea Vineri in 20 Maiu v. începând dela 7 1/2, oare dim. până la 11 1/2, cu clasele VII, VI, V, IV gim. și IV reală, iar după amiază dela orele 2 1/2, — 6 1/2, cu clasele I, II și III gim, și I, II, III reală.

II. Examenul oral de maturitate se va ținea in zilele de 31 Maiu și 1 Iunie st. v.

III. Examenele private (particulare) se vor ținea: a) cele scripturistice: in 25 Maiu st. v., începând la orele 7 dim., b) cele orale: in 26 și 27 Maiu st. v.

Taxele de examen privat și didactrul se vor plăti înainte, până cel mult in 24 Maiu v. a. c.

Un absolvent al gimnaziului din Brașov — mort pe câmpul de luptă. Cetim in «Drapelul»:

Războiul mondial a pretins o nouă jertfă dela comuna noastră Moșnița: Vincențiu Pasca, cadetul regimentului 61 ces reg. de infanterie din Timșoara, înscris in academia militară, student absolvent al gimnaziului din Brașov înainte cu 2 zile de implinirea anului de voluntar, in vârstă abia de 20 ani, in 14 Mai a murit moarte de erou pe frontul Isonzo lovit de un granat al dușmanului. In 16 Mai — după cum scrie — ar fi fost retras dela front ca să depună examenul de oficer. Jelesc într'ânsul pe fostul meu elev, care in decurs de 6 ani câți m'a fost elev, a arătat un talent extraordinar, a fost căp'tul blândetel și a avut diligență neobosită, deci avea să fie fala neamului. Ca student gimnazist și ca soldat, nici când nu și-a uitat de fostul său învățător, iubirea sa față de subscrierul a fost într'adevăr pînătească, iar eu îi priviam de fud meu.

Iubite fiule Pasca! Deplâng soarta ta. Intocmai cum am desplâns in anul trecut soarta celuiilalt fost elev și fiu al meu Nestor Crismar cadet, aceluilătar al academiei silvanale din Șemniț. Atunci ai fost tu lângă mine și mă mângâiai, iar acum sunteți voi împreună in lumea eroilor. Dacă însă datorită mă va chema să prind și eu arma pentru apărarea patriei și va fi și a mea soartă, intocmai ca a voastră, veți prinde de brațe și acolo pe frontul vostru învățător, intocmai cum ați făcut și in lumea aceasta. Voi ați fost rodul ostenețelor mele și cinstea mea. Odihniți in pace!

Moșnița, 22 Mai 1916. George Caba învățător.

Ziua florilor, proiectată pe mână Duminecă s-a amânat din cauze neprevăzute pe Joi, sârbătoarea înălțării Domnului.

Necrolog. Subscrișii adânc întristați aducem la cunoștința tuturor că, nescușitor ca mult iubitul nostru soț, tată, frate și ginere Ioan Miculescu consilier de finanțe in etate de 66 ani in al 26 lea an a fericiței sale căsătorii, și-a dat blândul suflet in mâna creato-

În ziua în 24 Mai la 1 oară după...

Marosvásárhely la 24 Maiu 1916...

Aviz. Onorații noștri abonați, cari sunt în întârziere...

Administrația „Gazetei Transilvaniei.”

Înlesniri pentru călătorii din România în Ungaria...

Un nou tren accelerat între Brașov-Budapesta...

Dați mici contribuții anuale pentru Orfelinatul Uniunii femeilor rom. din Ungaria!

Contribuțiile sunt a se trimite prezidentei „Uniunii” d-nei Maria B. Baiulescu Brașov.

Darea nemobilizațiilor greci. Din Atena se comunică: D. Rhaliys, ministru de finanțe grec a pregătit împreună cu celelalte proiecte de lege...

Publicațiune. Ordinațiunea min. a. în anul de hronice referitoare la faptele acordat voluntarilor glorioși născuți în 1897-1866...

Propaganda pentru pace în Spania. „Berl. Tagblatt” află din Geneva că...

Surplus de cereale în Germania. Din Berlin se anunță în comisiunea...

Asediul de lungă durată. Asediul de la Kut-el-Amara, care a ținut 145 de zile...

Asediul de lungă durată. Asediul de la Metz...

în războiul Burilor 120-214, la Port Arthur (1904) 210 și la Adrianopol (1912/13) 155 zile.

Aur pe fundul mării. Pe bordul vaporului „Batavier V”, al liniei olandeze Rotterdam-Londra...

Institutul grafic Anca din Gherla Szamosujvár ne anunță, că a prelua fabrica cea mai veche și perfect asortată cu vestimente...

Institutul grafic Anca trimite, la cerere, grabnic, mostre în indicarea prețurilor...

Comerșanții brașoveni pentru Orfelinatul din Sibiu.

Președintele societății comercianților români din Brașov d-l Nicolae Dușoiu...

Transp. din Nr. 98 al Gaz. 11141 c. 78.

Table with names and amounts: Simeon Teodor, Emil Bologa, Dum. Berbecariu, Ioan G. Eremie, Nicolae Dușoiu, Ioan și Maria Ciurcu, Nicolae Grădinar, Ioan D. Avrigean, Teodor Spăușca.

Suma totală 230 c. La oaltă 11371 c. 78 f.

Bibliografie.

Au apărut: „Hora” cea mai nouă piesă muzicală pentru pian...

Culegător - tipograf

versat și în lucrări de accidentă află imediată aplicare în condiții favorabile la

Tipografia A. Mureșianu Branisce & Comp.

Noutate. --- Ciocoladă --- Noutate.

Aduc la cunoștința Onor. public că am deschis un magazin modern aranjat cu Ciocoladă, Bonboane și alte articole nouă în strada Vămel Nr. 36. Palatul Czel.

Rog sprijinul on. public. Kästenbaum Mór. 10-10

Pentru luarea în primire a unei cantine cu mare dever de lângă o afacere mare, din România, aproape de granița Ungariei...

Informații se dau la administrația ziarului.

Recomandăm cetitorilor noștri

Cafea: dela renumita noastră firmă din FIUME.

Aflând puțină Cafea, în decurs de 2 luni voi fi constrâns a sista expedițiunile.

Recomand a vă prevedea de timpuriu, căci sosește cu întârziere.

Cafea: Nr. 9 Cuba bună 1 kgr. 12-K, 12 Cuba foarte fină 1250K, 16 Cuba specialitate 13-K, 106 Mixtură Victoria 1 13-K

1 kgr. Tea rusască 20 Kor. (între Cafea se poate trimite și 1/3 kgr. Tea). 5 kilograme se expediază francat și vămuit prin rambursă postală.

NB. Ca să fiu cruțat de corespondență multă amintesc că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahăr sau Franck etc. nu se află.

În lipsă de Franck să se folosească Orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corăspunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin:

F. A. Degan comerciant de Cafea și Tea în 3-10 Fiume. (Postafiók 163).

1494/916 Nr. pret.

Publicațiune pentru vânzare de lemne.

Con. una Szecsel vinde în licitațiune publică împreună cu oferte închise din pădurea proprie numită „Bărcul roșiu” pe baza concesiunii d-lui ministru r. ung. de agricultură Nrul: 129, 955/1913 I. A. 2. lemnul de stejar pe o estindere de 19.55 jug. cat. și anume 4435 bucăți trunchiuri de grosime 14-27 cm. 1580 bucăți de 28-57 cm. și 258 bucăți de 38-64 cm. măsurat la înălțimea umărului și estimat fără coaje la circa 2126 m³ de lemn de lucru și 438 m³ lemn de foc.

Licitațiunea publică împreună cu oferte închise se va ținea în 21 Iunie 1916 la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Szecsel. Prețul strigării e: 24 266 cor. 50 fil.

Vadiul ce e a se depune: 2437 cor. Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele închise e a se acclude vadiul în numerar sau hârtii de valoare.

Condițiunile licitațiunei precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunei Szecsel precum și la curatoratul silvanal r. ung. cerc. al Szelistyei (Nagszeben. Só utca 7 szám.) în decursul oarelor de oficiu.

E de observat, că pădurea respectivă, e situată pe șos lângă drumul de țară și în o depărtare numai de 5.2 ckm. de gara Orlă-tului și 6 c/m. de gara Szelistye. Szelistye, 1916 Maiu 12. 2-3 Primpretor cereual Dragits.

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. dame că am strămutat Magazinul cu Corsete din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acuratețe și prompt. De o cercetare numeroasă se roagă Fejér Iakabné Strada porții 36.

Avis.

O moșie de 10 jug. cat se vinde din mână liberă. Doritorii să se adreseze la Romul Dobrin învâdător în Sălmeș u. p. Alsójár. 1-4

Femei române! Radicală revoluția în grijele casei! Spăatul rufelor fără săpun, fără leșie! Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălatul rufelor, cruțați, ghivernișiți cu: „Lavosin”.

Specialitate de apă minerală. Isvorul MATILD din Bodok este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice. Apă minerală de primul rang care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Aecțiuni Albina se caută spre cumpărare Adresa cumpărătorului la administrația ziarului

Pentru corespondență maghiară-germană română-germană se caută câte o comptoristă dexteră cu scrisoare bine legibilă și cu bune recomandații.

De închiriat. un atelier de lăcătuș cu toate untele și mașinile trebuincioase. A se întreba la d-na Maria E. Precup Brașov, Strada Castelului Nr 28 3-5

Altou de viile soiul american neted și cu rădăcini diferite sozuri, garantând pentru veritabilitatea lor, furnizează în asortimentul cel mai bogat cunoscut și încercata firmă „Kisküküllő-menti első szőlőltványtelep” Proprietar: Frideric Caspari Mediaș. (Medgyes) com. Târnava-mare (N. Kük.-m.) Cereți preț curent ilustrat! Acest preț curent cuprinde toate scrierile de recunoștință soșite din diferite regiuni ale țării, în consecință înrautate de a face comanda ori-care proprietar de vie poate cere informații verbale sau în scris de la persoane cunoscute relativ la încrederea de care se bucură numita pepinieră. Subscrisa se recomandă, ca mijlocitoare la cumpărarea și vânzarea de Case, pământuri, Vile, grădini, precum și prăvăli și locuințe. Serviciu real. Marie Friedmann Șirul livadei Nr. 2 Tel. 45.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

«A. MURESIANU»:**BRANISCE & CO****Braşov, Str. Prundului Nr 15**

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

S T A T U T E.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

C O M P T U R I,

ADRESE, CIRCULARE,

SCRISORI, COVERTE,

PREȚURI CURENTE, ȘI

DIVERSE ANUNȚURI.

Programe elegante.

Bilete de vizită

diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Braşov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.